





OLF 2

DOSSIER No.: OD 2062

NAAM: BELEIDSKWESTIES CEF

Uit			In	Uit			In	Uit			In
Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum
28-5-62	ER		3-6-62								
18 APR. 1969	PHC		21-4-69								
<div data-bbox="172 473 517 548" data-label="Text"> <p>GEDERUBRICEERD            Dat. 25-4-69 Per. <i>[Signature]</i></p> </div>											
19 JAN. 1971	PA		1 JAN. 1971								



# MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 2062

NAAM: BELEIDSKWESTIES CEF

1 Aangelegd op verzoek van CEF/II

ACD/PA 1-4-52

2 Aan DIS | 9 Hcy gunstig doorgeven. 19/8-54 P PH.

3. PHC,  
Moet dit OD PA blijven?

ACD/PA 18.4.69

4 ACD/PA

Kan gederubriceerd worden  
8ke 2/4.69

"GEDERUBRICEERD"  
Dat. 25-4-69 P. ✓

5.



SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,  
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

~~ONAFGEDAAN~~

*Handwritten notes:*  
 Kerssacke van OD P.A. in rubriek/konink  
 CEF  
 Kerssacke met H. Ned  
 Kammer van  
 aad / Bank  
 R. I. / R

CO *115641* } OD 2062  
*119934*  
*120588*  
*123793*  
 PA -  
 B  
 7.15.52  
 2

Afd./Sect.: *CEF* Dat.: *4/1/52* Par.: *V.P.*

Interne aanwijzingen ACD.

ACD./PA Dat.: *1/4-'52* Par.: *M*

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

- 1/ CEF Win. Rappeldalend 8/10
- 2/ CEF Win antwoord BTR 12/10 (mische Key)
- 3/ CEF Win antwoord BTR 42. Romeer. 1/10
- 4/ CEF Win antwoord betreff. Heymans 30/10  
 jenn. CEF 1/12/52

Van ACD.

*24/10* CEF Water is de aanleiding van dit onderzoek  
 mogelijk een kleine notitie ACD/PA 18/10/52

ACD De conclusie van, vennen niet in staat te  
 zijn in contact te treden met betrouwbare personen,  
 die het beschrijven van een foto kunnen.  
 CEF 1/12/52



115641

Aan : A.C.D./P.A.

Van : B IX No. 2316/1951

Bestemd voor: H.C. (t.b.v. CEF) <sup>eo</sup>

Bericht op schrijven no. 115641 , d.d. 10 Augustus 1951

Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen een  
rapport ~~in duplo~~ betreffende:

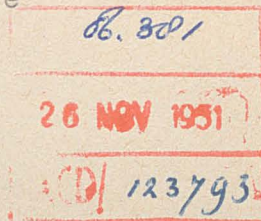
~~in triplo~~

(K) R.M.A.Hijmans, Plein 1918 nr. 1 te Hengelo.

Een afschrift van dit rapport is spoedshalve  
rechtstreeks aan H.C. gezonden.

*dupl. vern.*

ACD PA  
DAR: 14-52  
PAR: *QJ*



N.B. Mogelijk nog van  
interesse voor:

22 November , 1951  
B IX



Betreft: R.M.A. Hijmans,  
wonende Plein 1918 nr. 1 te Hengelo.

Personalia:

Rudolf Marinus Arthur Hijmans, geboren 30-5-1909 te Arnhem, Nederlander, geen godsdienst.

Hij is in het bezit van het paspoort nr. 580590 geldig tot 11-5-1952.

Hij huwde op 20 Augustus 1942 te Almelo met:

Johanna Gerdina Grobben, geboren 20-6-1913 te Hasselt, Nederlandse, godsdienst N.H.

Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren.

Ouders betrokkene:

Hugo Siegfried Johan Hijmans, geboren 8-4-1867 te Arnhem, Nederlander, geen godsdienst, overleden 18-2-1944 te Arnhem.

Heeft altijd te Arnhem gewoond, laatstelijk aan het adres Stijnstraat 25. Vroeger beroep: advocaat.

Johanna Petronella Margaretha Vieweg, geboren 29-7-1873 te Leeuwarden, Nederlandse, godsdienst Ned.Duits Herv..

Overleden 28-11-1948 te Arnhem.

Uit dit huwelijk werden behalve betrokkene nog drie kinderen geboren:

1. Nancy Johanna Carolina Jacoba, geboren 15-10-1897 te Arnhem, ongehuwd.

Verblijft in een gesticht te Groningen (Paus-gang weg 3). Zij staat onder curatele als gevolg van zwakke geestesvermogens.

2. Estella Margaretha Dorothea, geboren 25-1-1896 te Arnhem, ongehuwd, wonende te Bloemendaal, is Meester in de Rechten.

Beroep: administratrice van het Kennemer Lyceum.

3. Hugo Robbert, geboren 6-10-1900 te Arnhem, wonende te Heemstede.

Zonder beroep, is gepensionneerd landrechter van Medan (Ind.).

Is gehuwd met Johanna Loncq de Jong, geboren 20-4-1904 te Rotterdam.

Ouders der echtgenote:

Jannes Jan Grobben, geboren 27-2-1880 te Almelo, Nederlander, godsdienst N.H. Vroegere beroepen: kassier van een Boerenleenbank en hoofdonderwijzer.

Thans zonder beroep en woonachtig te Almelo, Sluiskade N-zijde 124.

Everdina Leyendekker, geboren 23-7-1870 te Rijssen, Nederlandse, godsdienst N.H. Adres als echtgenoot.

Behalve betrokkene's echtgenote werd uit dit huwelijk nog een zoon geboren:

Johan Hermannus, geboren 21-10-1903 te Rijssen. Hij was gehuwd met J.S. van Huyksloot, geboren 18-8-1906 te Rotterdam, doch scheidde van haar in 1942 te Amsterdam.

Hij is op 14-4-1943 hertrouwd met G.Kloek, geboren 4-11-1905 te Apeldoorn.



Ten aanzien van betrokkene is het volgende gebleken:

Opleiding:

Als schoolopleiding heeft hij genoten, de lagere school, vijf jaar H.B.S., waarna hij de Hogere Textiel school te Enschede bezocht en slaagde voor het eindexamen.

Bijzonderheden:

Voor zover viel na te gaan, heeft betrokkene reeds van voor de laatste wereldoorlog gewerkt bij het adviesbureau Berenschot, waar hij thans nog werkzaam is. Dit werd alleen onderbroken door de tijd in militaire dienst doorgebracht met de Duitse inval en later als reserve-officier in Indonesië.

In 1940 (met de Duitse inval) diende betrokkene als reserve-officier te Dordrecht. Kort na de capitulatie van Nederland werkte hij weer voor het bureau Berenschot als bedrijfseconoom en woonde van 1941 af tot 1951 te Groningen.

Hierna vestigde hij zich aan het huidig adres te Hengelo. Hij was van 1946 tot 1949 in Indonesië, waar hij als reserve-officier diende bij de K.L. en was ingedeeld bij de Off. Selectie Groep te Bandoeng. Hij bekleedde de rang van kapitein.

Voorts heeft betrokkene een korte tijd in Amerika vertoefd in opdracht van het Bureau Berenschot, om aldaar de z.g.n. Amerikaanse Discussie Methode te bestuderen.

(Dit houdt in, het voeren van een effectief zakengesprek welke tot leverantie resultaten e.d. moet leiden).

Vernomen werd nog, dat hij in zijn beroep zeer goed voldoet en zeer veel prijs stelt op zijn werk.

Politiek, karakter eigenschappen, geloof:

Uit betrouwbaar informatieve bron werd vernomen, dat betrokkene geen lid van een politieke partij is en weinig politieke belangstelling heeft. Hij verdiept zich althans niet in politieke aangelegenheden.

Hij is Oranje gezind.

Hij heeft een min of meer sociale denkwijze, hetgeen waarschijnlijk is toe te schrijven aan het feit, dat hij in zijn beroep veel te maken heeft met de sociale problemen in de diverse bedrijven, welke weer nauw samenhangen met de bedrijfs economische vraagstukken welke hij te behandelen krijgt.

Tijdens de Duitse bezetting heeft betrokkene een duidelijke afkeer getoond voor het Nat.Socialisme en het Duitse regiem. In deze periode heeft hij zich sterk op de achtergrond gehouden, ook al daar hij van Joodse afkomst is en dit in die tijd vele gevaren met zich bracht.

Betrokkene is een persoon die op het eerste gezicht de indruk maakt in zichzelf gekeerd te zijn. Personen die hem kennen, beschouwen betrokkene als een persoon die prettig in de omgang is. Hij is een onderhoudend prater en kan zeer tactvol met mensen omgaan. Hij is absoluut betrouwbaar, eerlijk en rechtuit. Verder is hij in al zijn doen en laten gematigd,

Betrokkene staat moreel en zedelijk goed aangeschreven. Hij maakt een zeer matig gebruik van sterke drank.



Ook zijn huwelijksleven is goed te noemen; dit huwelijk wordt beschouwd als te zijn "een goed ouderwets en degelijk huwelijk".

Ten aanzien van betrokkene's ouders kan gezegd worden, dat beiden goed stonden aangeschreven en betrokkene's vader in leven te Arnhem bekend stond als een zeer goed en respectabel advocaat en mens.

Ook betrokkene's echtgenote en haar ouders staan goed aangeschreven en er valt niets op hun gedrag aan te merken.

Betrokkene's echtgenote komt uit een goed christelijk milieu en is een geregeld kerkbezoekster. Ook zij heeft evenals haar echtgenoot geen politieke belangstelling. Voor haar huwelijk was zij lerares aan de huishoudschool te Groningen.

Ten aanzien van alle in dit rapport genoemde personen is bij de verschillende instanties niets ten nadele bekend.

*J*s-Gravenhage, 19 November 1951.



Aan : H.C.(t.b.v. CEF)

Van : B IX

Betreft: rapport J.M.Louwerse, Bremlaan 12 Hilversum  
toegezonden dd. 15 October 1951

✓ Het nummer van het bovenaangehaalde  
rapport is niet 2317/1951, maar 2316/1951. Wilt  
U dit overeenkomstig veranderen ?

's-Gravenhage, 23 October 1951



Aan : A.C.D. / P.A.

Van : B IX No. 2316 / 1951

Bestemd voor: HC (t.b.v. CEF)

Bericht op schrijven no. 115641 , d.d. 10 Aug. 1951

Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen een  
rapport ~~in duplo~~ betreffende:  
~~in triplo~~

(K) J.M.Louwerse, Bremlaan 12 te Hilversum.

Een afschrift van dit rapport is, spoedshalve, rechtstreeks  
aan HC gezonden. *Dupl. vern.*

ACD: DA  
PAR: 114-12  
PAR: *OP*

N.B. Mogelijk nog van  
interesse voor:

15 October  
B IX , 1951

*g*

*115641*

*e*

*co*

*ob. 381*

16 OCT 1951  
ACD/120588



Betreft: J.M. Louwerse,  
Bremlaan 12,  
Hilversum.

Betrokkene, Ir. Johan Marie Louwerse, werd geboren op 3-5-87 te Blitar(Ind.), is Nederlander, godsdienst N.H. Hij is in het bezit van het paspoort nr. 533787, geldig tot 29-7-52.

Sinds 7-6-26 is hij woonachtig te Hilversum en was voordien gevestigd in Ned. Oost-Indië en Haarlem; te Haarlem huwde hij op 28-5-12 met Adriana Margaretha van der Crab, geboren 16-7-88 te Breukelen St. Pieters, Nederlandse, godsdienst N.H.

Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren:

1. Adriana Margaretha, geboren 25-10-13 te Semarang. Vertrokken naar Zeist.
2. Johan Marie, geboren 2-9-16, Djocjacarta. Ongehuwd; bij ouders thuis.
3. Johannes Hendrik, geboren 6-2-20, Soerabaja. Gehuwd met G.A. Leyds, geboren 19-9-21.

Ouders:

Betrokkene's vader is geheten Joost Johan Louwerse, geboren 12-11-1847 te Helmond, Nederlander, godsdienst geen. Hij is op 27-2-08 te Den Haag overleden. Hij was gehuwd met Marie Theresia Douwes Dekker, geboren 25-5-58 te Delft, Nederlandse, godsdienst N.H. (Overleden, plaats en datum onbekend).

Voor zover bekend werd uit dit huwelijk slechts een zoon geboren (betrokkene).

De ouders woonden v.a. 1-9-64 te Wageningen en verhuisden op 11-10-66 naar Helmond. Op 25-7-67 verhuisden zij naar Schoten en vertrokken van hieruit naar Ned. Oost Indië. Uit Indië terug gekomen vestigden zij zich op 1-2-08 te Rijswijk.

Ouders der echtgenote:

Johannes Diederik van der Crab, geboren 31-1-57 te Ternate(Ind.), Nederlander, overleden. Hij was vroeger van beroep commissionair in effecten.

Hij was gehuwd met Adriana Margaretha Tyssen, geboren 18-6-64 te Loenen, Nederlandse, overleden.

Uit dit huwelijk werden vier kinderen geboren, te weten:

1. Adriana Margaretha (echtgenote van betrokkene);
2. Maria Elisabeth, geboren 16-3-90 te Loenen;
3. Christina Diderina, geboren 15-10-92 te Loenen;
4. Jozanna, geboren 17-12-94 te Loenen.

Ten aanzien van betrokkene en zijn echtgenote werd van een bron, die betrouwbaar is te achten en betrokkene en zijn gezin reeds 20 jaren kent, het volgende vernomen:



Betrokkene had als ingenieur voor de oorlog een eigen ingenieursbureau, hetwelk met de oorlogsjaren niet is voortgezet. Zijn huidig beroep is raadgevend ingenieur voor de industrie.

Aangenomen wordt, dat betrokkene op politiek gebied zich aangetrokken gevoelt tot de V.V.D., hoewel hij zich niet actief op politiek terrein beweegt en ook geen lid is van een politieke partij.

Tijdens de oorlogsjaren heeft hij zich doen kennen als een goed Nederlander en hij is beslist Oranje-gezind. Uit de bezettingsjaren is o.a. van hem bekend, dat hij in zijn huis een Duitser had te huisvesten, doch dit op principiële gronden heeft geweigerd. In die jaren heeft betrokkene ook elk contact met Duitsers of met Duitsers sympathiserenden gemeden. Hij zou dit zeer consequent hebben doorgevoerd.

Te Hilversum heeft hij tijdens de bezettingsjaren veel goed gedaan door financiële steun te verlenen aan gezinnen, die als gevolg der Duitse overheersing in financiële nood verkeerden.

Er wordt beweerd (dit is echter niet na te gaan) dat hij en zijn echtgenote ook nu nog enkele in financiële nood verkerende gezinnen steun verlenen.

#### Karaktereigenschappen:

Betrokkene wordt gezien als een bescheiden persoon, die zich zelf niet graag op de voorgrond ziet geplaatst. Deze bescheidenheid neigt echter in het geheel niet naar timiditeit, daar hij zich laat gelden wanneer dit nodig is. Hij is zeker van zich zelf, een scherp waarnemer en maakt een zelfbewuste indruk.

Wat zijn tegenwoordige liefhebberij betreft is niets bekend.

Zijn hobby was tot voor de oorlog het tennisspel, waarvan hij een geregeld beoefenaar was. Voor de oorlog was hij te Hilversum lid van een plaatselijke tennisclub.

In verband met zijn reeds gevorderde leeftijd beoefent hij deze sport niet meer.

Zijn echtgenote, A.M. van der Crab, staat bekend als een hulpvaardige, vriendelijk vrouw.

In haar doen en laten is zij zeer eenvoudig en is niet "uit de hoogte", hetgeen door haar omgeving wordt gewaardeerd.

Wekelijks is zij enige uren tegenwoordig op bijeenkomsten der plaatselijke Huisvrouwen Vereniging. Zij wordt geacht door de personen, waar zij omgang mee heeft.

De familie Louwerse staat te Hilversum goed aangeschreven.

Ten aanzien van alle in dit rapport genoemde personen is bij de verschillende instanties niets ten nadele bekend.

√ 's-Gravenhage, 12 October 1951.



Aan : A.C.D./P.A.

Van : B IX No. 2318/1951

Bestemd voor: H.C. (t.b.v. CEF) <sup>ew</sup>

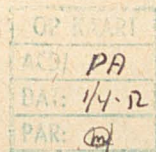
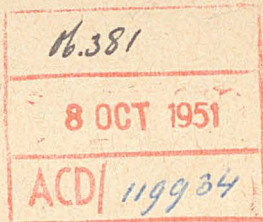
Bericht op schrijven no. 115641 , d.d. 10 Aug.1951

Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen een  
rapport ~~xxxxxxx~~ betreffende:

~~xxxxxxx~~  
H.G.Hey, Kerkewijk 173, Veenendaal.

Een afschrift van dit rapport is spoedshalve  
rechtstreeks aan H.C. gezonden.

*Dupl. vern.*



N.B. Mogelijk nog van  
interesse voor:

6 October  
B IX , 1951



Betreft: H.G. Hey,  
Kerkewijk 173,  
Veenendaal.

Hendrikus Gerardus Hey, geboren 30-1-01 te Ede, Nederlander, godsdienst gereformeerd, in bezit van het paspoort no. D 029511, geldig tot 24-11-52.  
Hij is gehuwd op 30-4-30 te Veenendaal met J.M. van Buuren  
Vroegere adressen: tot 1932, Ede, daarna Veenendaal.

Beroepen:

Voor de oorlog eigenaar van een kousenfabriek.  
Tijdens de Duitse bezetting Dir. v.h. Bureau Distex; tevens Algemeen Gemachtigde van het Bureau Inbeslag genomen goederen.  
Thans: eigenaar van een textielfabriek te Veenendaal en Directielid der textielfabriek Spencer en Hey te Culemborg.

Politiek:

Wat betreft betrokkene 's politieke antecedenten is er niets op hem aan te merken. Hij is lid der Anti Revolutionnaire partij en wordt geacht zeer Oranje gezind te zijn.  
Hoewel hij lid is der A.R. partij, beweegt hij zich niet intensief op politiek terrein.  
Tijdens de Duitse bezetting heeft hij goed werk verricht door onder andere financiële steun te verlenen aan families, waarvan de kostwinners in Duitse concentratiekampen verbleven.  
Ook schijnt hij aan de illegale beweging gelden verstrekt te hebben ter ondersteuning van het verzet. (van dit laatste is echter niets definitiefs vast te stellen).  
Voorts wordt betrokkene geprezen voor zijn gedrag tijdens de Duitse bezetting in het boek "Hel en Hemel van Dachau", geschreven door Ds. J. Overduin.

Karaktereigenschappen:

Betrokkene is een zeer intelligent en hard werker. Hij staat aangeschreven als in de eerste plaats te zijn "bussines man" en wel in Amerikaanse stijl. Hij geeft de voorkeur aan groots opgezette plannen en streeft er naar in zijn textielbedrijven het Amerikaans systeem te volgen; dit wat betreft de service, administratievoering, personeelsvoorzieningen, enz.  
Als voornaamste punt in zijn karakter valt op, dat hij zeer "berekend" is; dit in al zijn doen en laten. Hij weegt altijd zijn belangen af tegen die van anderen, ook in het normale leven buiten zijn beroep.



Andere bijzonderheden:

Betrokkene bekleedde tijdens de bezetting de neven-functie van Algemeen Gemachtigde voor het Bureau van Inbeslag genomen Goederen (Abego). Zodoende had hij toegang tot de kluis van genoemd bureau en kon onder hem gesteld personeel op zijn last ook goederen uit de kluis halen.

Bij de evacuatie van Arnhem (17-9-44) heeft betrokkene uit de kluis van genoemd bureau enige horloges en een Leica fototoestel doen halen door een der leden van zijn personeel en deze goederen meegenomen. Hiervoor had hij zich later bij de Politie te Arnhem te verantwoorden.

Uit een getuigen-verhoor bij de Politie te Arnhem is gebleken, dat betrokkene kort voor de evacuatie van Arnhem had uitgelaten, dat hij gaarne enige waardevolle artikelen zou bezitten, welke artikelen onder zijn berusting waren uit hoofde van zijn functie bij de Abego. Deze zelfde getuige verklaarde, dat betrokkene een Leica fototoestel uit de kluis der Abego had laten halen tijdens de evacuatie.

Bij het verhoor terzake verklaarde betrokkene dat de getuigenverklaring juist was. Hij had echter de medegenomen goederen laten taxeren en de taxatiewaarde f. 350.-- betaald. Dit bedrag zou zijn afgedragen aan een zekere Mej. van Buuren (een schoonzuster van betrokkene), welke eveneens bij de Abego werkzaam was.

Een schriftelijk bewijs hiervan kon echter niet worden overgelegd. (Voorts zie antecedenten).

Ouders van betrokkene:

Lammert Hey, geboren 19-1-64 te Rheden, Nederlander, godsdienst Gereformeerd, laatstelijk woonachtig te Veenendaal, Kerkwijk 29.

Overleden 12-10-48 te Veenendaal.

Hij was gehuwd met Woutera Roskam, geboren 7-5-69 te Barneveld, Nederlandse, godsdienst gereformeerd.

Overleden 23-7-23 te Veenendaal.

Uit dit huwelijk werden 6 kinderen geboren.

Echtgenote van betrokkene:

Johanna Maria van Buuren, geboren 21-6-05 te Veenendaal, Nederlandse, godsdienst Gereformeerd.

Uit het huwelijk met betrokkene werden 2 kinderen geboren, die nog minderjarig zijn.

Bijzonderheden:

J.M. van Buuren is afkomstig uit een goed gezin. Haar ouders waren min of meer gefortuneerd te noemen.

Op haar gedrag valt niets aan te merken en zij beweegt zich in het maatschappelijk leven in de betere kringen, overeenkomstig de positie welke haar echtgenoot inneemt.

Ouders der echtgenote:

Jacob van Buuren, geboren 23-12-77, Hogeveen, Nederlander, godsdienst Gereformeerd, overleden 7-3-45 te Hamburg (Dld.)



Vroeger beroep: fabrikant.

Vroeger adres: Veenendaal, Kerkewijk 87.

Hij was gehuwd met Petronetta Rolina Blanken, geboren 11-7-82, Hogeveen, Nederlandse, godsdienst Gereformeerd. Overleden 30-9-17 te Veenendaal.

Hij is hertrouwd op 26-2-20 te Amsterdam met Margaretha Elisabeth Koekkoek, geboren 24-8-78 te Amsterdam.

Huidig adres: Veenendaal, Kerkewijk 89.

Uit het 2e huwelijk werden geen kinderen geboren.

Uit het eerste huwelijk werden 4 kinderen geboren.

Antecedenten:

H.G. Hey, geboren 30-1-01 te Ede.

Pol.Ede: 1945 overtreding der Arb. Wet.

Pol. Veenendaal: 1946 aanhouding verzocht door Hoofd-Commissaris van Politie Arnhem i.v.m. diefstal of vermissing van o.a. een fototoestel.

Politie Arnhem: Verhoord voor het in bezit hebben van een Leica fototoestel, hetwelk afkomstig van het Bureau Inbeslag genomen goederen te Arnhem, waarvan de heer Hey Alg. Gemachtigde was. Geen strafbaar feit bewezen; p.v. en fototoestel gedeponneerd bij de Griffie te Arnhem.

Ten aanzien van alle andere in dit rapport genoemde personen is bij de verschillende instanties niets ten nadele bekend.

V's-Gravenhage, 5 October 1951.  
66.

AB



vdm/4+1

GEF/II

CX:115641

Aan: B IX

Van: H.G. (GEF)

Nr.: 115641

Betr.: Ir. J. M. LOUWERSE e.a.

UITGEBODEN

Ik moge U verzoeken een discreet onderzoek te willen instellen naar de antecedenten van de hieronder genoemde personen.

Alle zijn vermoedelijk betrouwbaar doch alvorens met hen in contact te treden, lijkt een onderzoek gewenst.

1. Ir. J. M. LOUWERSE, <sup>120580</sup> Bremlaan 12, Hilversum, kantoor Moreelsepark 3, Utrecht. Raadgevend ingenieur voor de industrie. <sup>123793</sup>
2. R. M. A. HIJMANS, personeelchef van Raadgevend Bureau van Professor Ir. B. W. Berenschot, Dierenparkweg 14, Hengelo (O.)
3. H. G. HEIJ, directielid van Spencer en Heij te Culemborg, adres "De Hoeve", Kerkewijk, Venendaal.

11 AUG 1951

H.G. 10 Augustus 1951.

adv. bew.:

Rappel

Antwoord:

30-9-51

119934



Nota van: Hoofd BVD  
aan: Hoofd C (t.a.v. Drs. Hardenberg)

Copie aan Mrs Felderhof en Van Maanen.

Betreft: Onderhoud met de Heer Steendijk, onder-  
directeur van de Ned. Handel Mij. te  
Amsterdam op 28 Juni 1951.

gm / 24 / 7  
C 3 / 2

De Heer Steendijk deelde mij mede, dat hij, tijdens zijn gesprek met Drs. Hardenberg uit een opmerking die deze maakte, de indruk had gekregen, dat er van Overheidszijde bezwaren zouden zijn tegen goudtransacties met landen achter het IJzeren Gordijn.

Onder goudtransacties verstond Steendijk in dit verband het zoeken van een koper van Russisch- of satellietgoud ergens in de wereld, welke koper dan in dollars dit goud moest betalen. Deze transacties worden geregeld door de Ned. Handel Mij. gedaan, maar noch het goud, noch de dollars komen ooit in Nederland. Als voorbeeld gaf hij mij de volgende transactie.

De Staatsbank in Praag vraagt telegrafisch aan de Ned. Handel Mij. in Amsterdam om een koper te zoeken voor een zekere hoeveelheid goud. Wanneer deze koper gevonden is, wordt het goud geleverd b.v. in Tanger, terwijl de betaling in dollars geschiedt b.v. in Zwitserland.

De Heer Steendijk vroeg mij of zijn indruk uit het gesprek met Hardenberg juist was, dat men in dergelijke transacties iets ongeoorloofds zag, althans iets wat liever niet moest gebeuren, terwille van de Europese samenwerking tegen Rusland. Ik heb hem op deze vraag geen antwoord kunnen geven, omdat ik mij ten enen male onvoldoende deskundig achtte, doch beloofde de zaak onmiddellijk te zullen opnemen en hem de uitslag van mijn onderzoek te zullen berichten.

Wel deelde ik hem mede, dat ik niet inzag hoe men ooit dergelijke transacties zou kunnen voorkomen, gezien de vele wegen die er open stonden voor Russen en satellieten om deze goudtransacties uit te voeren. Indien de Handel Mij. dit niet zou doen, zou een andere Nederlander of buitenlander dit werk ongetwijfeld overnemen en zelfs een internationale overeenkomst zou hier nauwelijks baat kunnen brengen.

Gaarne zo spoedig mogelijk antwoord op Steendijk's vraag, teneinde hem te kunnen inlichten.

30 Juni 1951.

Hoofd BVD



Nota van: H BVD  
aan: HC (t.a.v. Drs. Hardenberg)  
cp. aan Mrs Felderhof en Van Maanen.

Betreft : Onderhoud met Mr. Fockema Andreae van R. Mees & Zn.

Mr. Fockema Andreae uiteengezet, dat wij er belang bij hebben om op de hoogte te geraken van communistische financiële transacties. Hebben hem het bekende verhaal gedaan. Hij was volgaarne bereid zijn medewerking te verlenen en stelde voor dat de Heer Hardenberg hem persoonlijk eens zou komen opzoeken na een vooraf gemaakte telefonische afspraak.

De Heer Hardenberg zal verstandig doen met een pretekst voor dit onderhoud te vinden in een of ander geval dat naar of via R. Mees loopt. Is zo'n geval binnen 1 of 2 weken niet aanwezig, laat hij dan maar zonder pretekst gaan.

Met F.A. eveneens de West East Trade besproken. Hij stond nog op hetzelfde standpunt als door hem ingenomen in de Coördinatiecommissie.

Besprak met hem de figuur van De Monchy, de Pakhuismeester. In strikt vertrouwen deelde hij mij mede niet volkomen zeker te zijn dat De Monchy eenzelfde standpunt innam als hij (F.A.). Hij vermoedde dat de stap die De Monchy in Januari ongeveer genomen heeft toen hij de Amerikanen nl. waarschuwde, het gevolg zou zijn van een opmerking die F.A. gemaakt heeft omtrent deze West East Trade tegenover een jonge man Van Beuningen, die eveneens bij Pakhuismeester werkt. F.A. heeft bij die gelegenheid gezegd, dat zij er in de toekomst nog wel eens kwaad mee konden wanneer zij geen andere houding aannamen.

Van Beuningen was zeer bevriend met Kolitsch, met wie hij geregeld zat te lunchen.

De Monchy bevindt zich op het ogenblik in Zweden en is niet voor begin Juni weer in het land.

Ik heb afgesproken met F.A., die De Monchy en zijn zaak door en door kent, omdat Mees de bankier van Pakhuismeester is, dat ik eind Juni eens met De Monchy over dit onderwerp zal gaan praten om te zien hoe de kaarten dan precies liggen. Het is nl. niet onmogelijk dat De Monchy bereid zal zijn om inlichtingen te verstrekken over alle gevallen van bestemmingsverandering, die hem ter ore komen, omdat hij het geld voor de opslag dan toch al heeft verdiend.

17 Mei 1951.

H BVD



NOTA van: H BVD  
aan: HC (ta.v. Drs. Hardenberg)  
cp. aan Mrs Felderhof en Van Maanen.

Betr.: Onderhoud op 10 Mei met de President-Directeur van de Nederlandse Handelmaatschappij, Baron Collot d'Escury.

*g. Steendijk 15/5*  
*11/5*

d'Escury gevraagd om ons behulpzaam te zijn bij het traceren van geld, dat door de Russen of satellieten voor clandestiene doeleinden hier in Nederland zou kunnen worden aangewend. Volledige medewerking werd toegezegd en Mr. A.J. STEENDIJK, onder-Directeur van de Nederlandse Handelmaatschappij werd verzocht om bij het onderhoud tegenwoordig te zijn. In mijn bijzijn werd de Heer Steendijk opgedragen om zich in verbinding te stellen met Drs. Hardenberg teneinde een plan de campagne op te stellen voor de samenwerking tussen Handelmaatschappij en B.V.D.

Men schijnt ook bij de Handelmaatschappij een contrôle-afdeling te hebben.

Ik beloofde de Heer Hardenberg te zullen verzoeken zich telefonisch met de Heer Steendijk in verbinding te stellen om een afspraak te maken.

11 Mei 1951

H BVD



NOTA van Hoofd BVD

aan Hoofd C

Copie aan: CEF

Mrs. Felderhof en Van Maanen

Betreft: bespreking met Mr. Rosingh, Directeur Twentsche Bank  
op 6 April 1951 mede na.v. notitie CEF dd.3-4-51

*Copie a notitie van  
Mrs. F. & O. M. F. W. Kromm*

Aan Mr. Rosingh het doel van mijn komst uiteengezet en hem verzocht deze aangelegenheid op de meest discrete wijze te behandelen. Hij bood uitzichzelf aan om met slechts één mede-directeur, nl. Mr. Burgerhout, de zaak te bespreken.

In verband met een reis, welke Mr. Rosingh naar het Zuiden onderneemt, zal hij mij niet voor het einde van de volgende week het antwoord kunnen geven op de vraag of de Twentsche Bank in principe met ons samenwerkt. Hij liet echter duidelijk merken, dat reeds nu vaststond, dat deze samenwerking uiteraard plaats zou vinden.

Ten aanzien van de verdere procedure verklaarde Mr. Rosingh, dat hij niets voelde voor een contact tussen zijn controle-apparaat en CEF, omdat de controle uitgeoefend wordt door een particuliere firma, die weliswaar afhankelijk is van de Twentsche Bank, doch in een andere positie verkeert dan de controleurs bij de Robaver b.v. Elke actie van deze accountants zou zeer opvallend zijn. Daarom stelde Mr. R. voor, dat contact zou worden onderhouden met de directeuren van die bijkantoren waarvoor wij belangstelling hebben. Elke keer zou dan CEF bij een bepaalde directeur geïntroduceerd worden. Wanneer een directeur een rekening opvraagt, is dit een zeer gewoon verschijnsel. Bovendien had dit systeem het voordeel, dat de directeur in staat zou zijn om CEF tips te geven, die door een accountant nimmer zouden kunnen worden verstrekt.

Overeengekomen werd, dat na de principiële bereidverklaring, welke ik per telefoon hoop te ontvangen, een afspraak zal worden gemaakt voor een bezoek van CEF aan Mr. Rosingh.

Mr. Rosingh was van mening, dat ik bij een bezoek aan de Nederlandsche Handel Mij. onmogelijk de President-Directeur, Baron Collot d'Escury, kan passeren. Bij de Twentsche Bank bestaat de positie van president-directeur niet, zodat Mr. R. volledig bevoegd is om dergelijke zaken zelf te beslissen: Mr. Burgerhout zal hij echter wel hiermede in kennis stellen opdat wij tijdens Mr. R.'s afwezigheid een ander contactpunt zullen hebben bij de Twentsche Bank.

Een onderhoud met Baron Collot d'Escury zal ten spoedigste door mij aangevraagd worden.

10 April 1951.



Agenda

- Dit bevestigingsbriefje
- HC en CEF bevestigings, ook wel
- Om H. P. D. bevestigings, met CEF.
- (Zie aanhefing op exemplaar Mr. P. D. H.)

Mr. v. M.  
get /  
11/14

Met een financieel expert had ik dezer dagen een onderhoud over de vraag op welke wijze wij nog meer efficiënt dan tot dusverre het geval was de toevloeiing van geld uit het vijandelijke kamp naar het communisme in al zijn geleidingen in Nederland konden traceren en zo nodig konden voorkomen.

Deze expert deed mij 2 middelen en tegelijkertijd 2 personen aan de hand. Zijn redenering was als volgt: Gij hebt een wetenschappelijk onderlegd econoom aan Uw dienst verbonden. Deze man mist echter de praktijk van een bankier. Deze ervaring is onmisbaar teneinde het werk naar behoren te doen. Ik begrijp, dat Gij geen ervaren bankier kunt betalen, doch Gij zoudt het volgende kunnen doen:

1. iemand op een niet wetenschappelijk niveau, die tientallen jaren bankervaring heeft toe te voegen aan Uw econoom en daarnaast
2. trachten een bankier te vinden met jarenlange ervaring, die niet in Uw dienst treedt, doch bereid is U tegen een bepaald honorarium te adviseren.

Voor de laatste plaats vestigde hij mijn aandacht op de Heer GOVAERTS, oud-Directeur van de Ned. Ind. Escompto Mij., een man met relaties over de gehele wereld, in het bijzonder in Amerika en Engeland, die gepensionneerd is, zeer vermogend en ongetwijfeld bereid om zijn kennis ten dienste van zijn vaderland te stellen.

Voor de andere persoon, eventueel aan Hardenberg toe te voegen, meende hij een geschikt iemand gevonden te hebben in de persoon van Mej. JET VAN DER HAGEN, oud ± 47 jaar, Directie-secretaresse van de Javasche Bank in Amsterdam, die al sinds enkele tientallen jaren werk gedaan heeft, wat ver uitgaat boven dat van een Directie-secretaresse. Zij kent de gehele Nederlandse bankwereld, alle sluiptwegen van de tegenstander en is iemand die er zelf op uit gezonden kan worden.

Nationale en internationale

H. C. heeft deze plaats al om verandering van een andere sectie open.